

Spojrzenie w kwietniowe niebo 2021

„Czasem kwietnia pora letnia, czasem zwiedzie, w marzec zjedzie”

To przysłowie pasuje jak ulał do aktualnej sytuacji pogodowej, ale wyraża przy okazji naszą nadzieję na prawdziwą wiosenną i słoneczną aurę. Tęsknimy bardzo za takimi dniami, które powinny nam wynagrodzić tegoroczne pandemiczne dni zimowe. Dlatego ogromnie pocieszającym będzie fakt, iż w tym miesiącu **Słońce** nadal systematycznie wznosi się coraz wyżej ponad *równik niebieski* tak, że w ciągu kwietnia, w Małopolsce, przybędzie dnia dokładnie o 105 minut. Łatwiej też będzie się nam przyzwyczać na dobre do czasu letniego, bowiem w środę 1 IV **Słońce** wschodzi o godz. 6.16, a zachodzi o 19.12. Natomiast w ostatnim dniu miesiąca, wschód **Słońca** nastąpi już o 5.18, a zachód dopiero o 19.57, zatem ostatniego kwietnia dzień będzie trwał 14 godzin i 39 minut. Będzie już dłuższy od najkrótszego dnia roku aż o 6 godzin i 36 minut, ale jeszcze krótszy o 102 minuty od tego najdłuższego, czerwcowego dnia.

Jeśli spojrzymy do kart historii, to stwierdzimy, że 60 lat temu, w dniu 12 kwietnia 1961 roku, odbył się lot człowieka - Jurija Gagarina - po orbicie satelitarnej Ziemi. Narodziła się tym samym epoka lotów kosmicznych. A na niebie przez cały miesiąc będziemy notować niestety niską aktywność magnetyczną **Słońca**, bowiem nasza gwiazda znajduje się nadal w fazie powolnego narastania aktywności w 25 cyklu. Najczęściej liczba Wolfa, czyli zliczenia grup plam i pojedynczych plam na tarczy **Słońca**, wynosić będzie co najwyżej kilkanaście lub kilka, a najczęściej zero. Tak niska aktywność **Słońca** powoduje, że nie chroni ono nas swym polem magnetycznym, przed silnym i przenikliwym promieniowaniem pochodzącym z centrum naszej Galaktyki, które powoduje, być może, szybkie mutacje *koronawirusa*, co znacznie komplikuje walkę służby zdrowia z pandemią. Wypada nam tylko czekać na przebudzenie aktywności **Słońca**, bowiem nocą w dniu 19 kwietnia wstępuje w znak *Byka*. Ponadto, jak corocznie, 22 kwietnia będziemy obchodzić *Światowy Dzień Ziemi* – zatem patrząc w niebo nie zapominajmy o naszej Błękitnej Planecie i jej mieszkańcach, którzy obecnie powinni być obiektem specjalnej, covidowej troski!

Jeśli chodzi o **Księżyc**, to w drugiej dekadzie miesiąca nie będzie nam przeszkadzał w nocnych obserwacjach nieba, bowiem kolejność faz **Księżycyca** w kwietniu będzie następująca: ostatnia kwadra 4 IV o godz. 12.02, now 12 IV o godz. 04.31, pierwsza kwadra 20 IV o godz. 08.59 i pełnia 27 IV o godz. 05.32. Ponieważ pełnia **Księżycyca** w dniu 28 III była pierwszą wiosenną pełnią po 21 III, więc niedziela 4 IV będzie

Niedzielą Wielkanocną zgodnie z przepisem ustanowionym na Soborze Nicejskim w 325 roku. Najdalej od **Ziemi** (w apogeum) będzie **Księżyc** 14 IV o godz. 20, a najbliższej **Ziemi** (w perygeum) znajdzie się **Księżyc** 27 IV o godz. 17. Ponadto **Księżyc** w swej miesięcznej wędrówce po nieboskłonie zakryje 17 IV po południu **Marsa**, ale to zjawisko będzie widoczne we wschodniej Afryce, Indiach i Indonezji. U nas nie.

Jeśli zaś chcemy obserwować planety, to **Merkurego** będzie można zobaczyć bardzo nisko nad horyzontem na porannym niebie przez pierwszy tydzień kwietnia na niespełną godzinę przed wschodem **Słońca**, potem skryje się w jego promieniach, by pojawić się na początku maja na wieczornym niebie. **Wenus** jest obecnie niewidoczna, bowiem kryje się w promieniach **Słońca** aż do połowy maja. Czerwonawy **Mars** widoczny jest z wieczora na zachodnim niebie i zachodzi dobre 3 godziny po Słońcu. Natomiast olbrzymy gazowe **Jowisz** i **Saturn** wschodzą w kwietniu dopiero po północy poprzedzając z upływem dni kwietniowych o dwie do trzech godzin wschód **Słońca**. Planetę **Uran** możemy obserwować przez pierwsze dwa tygodnie kwietnia na wieczornym niebie w gwiazdozbiornie *Barana*, potem skryje się w promieniach zorzy wieczornej. **Neptun** przebywa w *Wodniku*, a możemy go obserwować przez lunetę rankiem, na godzinę przed świtem.

Od 15 do 25 kwietnia promieniają meteory z roju kwietniowych *Lirydów*. Radiant meteorów leży w pobliżu *Wegi*, najjaśniejszej gwiazdy w gwiazdozbiornie *Liry*. Maksimum aktywności (do 30 przelotów na godzinę) przypada na noc 21/22 kwietnia. W tym roku warunki do ich obserwacji nie są łatwe, bowiem **Księżyc** będzie dwa dni po pierwszej kwadrze przeszkadzając w obserwacjach słabszych meteorów.

Oto tylko najważniejsze zjawiska na niebie, które polecałbym do obserwacji przy okazji zalecanych wiosennych spacerów oczywiście przy bezchmurnym niebie, czego wszystkim Państwu serdecznie życzę. Jednocześnie przypomnijmy, być może mało optymistyczne, staropolskie przysłowie:

„*Pogody kwietniowe - to słoty majowe*”